

EVIJÄRVEN TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2019

Tarkastuslautakunta 29.5.2020

Valtuusto 15.6.2020

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tarkastuslautakunta	2
1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	2
1.1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat.....	2
1.2. Arvioinnin toteuttaminen	3
2. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta	4
2.1. Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen.....	4
3. Kunnanhallitus ja tavoitteet.....	6
3.1. Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta.....	7
4. Sivistystoimi.....	9
5. Tekninen toimi.....	10
5.1. Vesihuolto	10
6. Investoinnit.....	11
7. Henkilöstö	11
8. Yhteenveto.....	12
9. Tili- ja vastuuvapauden myöntäminen	12

1. Tarkastuslautakunta

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnallisten taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi. Halutessaan tarkastuslautakunta voi tehdä lisäksi itsenäisiä tarkastuksia valitsemissaan kohteissa.

Säännökset, jotka ohjaavat tarkastuslautakunnan tehtäviä ovat:

- Kuntalain mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisimmistä tavoitteista
- Kuntalain mukaan kunnanhallitus antaa selvityksen valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa
- Kuntalain mukaan tarkastuslautakunta arvioi ovatko kunnanvaltuuston talousarviossa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, myös strategisten tavoitteiden osalta toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Uuden kuntalain mukaan tarkastuslautakunta voi ottaa kantaa myös toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen ja tuloksellisuuteen.
- Edelleen kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan on myös arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä alijäämän kattamiseen.
- Uutena tehtävänä Kuntalain 84 §:ään on tullut valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Säännöstä sovelletaan 1.6.2017 alkaen.

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain kunnanvaltuustolle tilinpäätöksen yhteydessä luovutettavan arviointikertomuksen.

1.1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonapano ja tilintarkastajat

Voimassa olevan johtosäännön mukaan lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kaksi muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja.

Valtuuston 12.6.2017 valitsema tarkastuslautakunta valtuustokaudelle 2017 – 2020

Jäsen

Ulla Lassila pj.
Matti Holm, varapj.
Tarja Jokela
Yrjö Vertanen
Lasse Vertanen

Varajäsen

Sirkka Sulkakoski
Riika Rintakangas
Mika Pietilä
Ann-Christine Hannus
Juha Vinkanharju

Evijärven kunnan valtuusto on valinnut kokouksessaan 23.4.2018 hallinnon ja talouden tarkastuksen suorittamiseen kaudelle 2018 – 2021/2022 BDO Audiator Oy:n. Vastuunalaisena tarkastajana toimii JHTT Asko Vanhatupa. Lautakunnan sihteerinä on toiminut Tarja Jokela.

1.2. Arvioinnin toteuttaminen

Evijärven kunnan tarkastuslautakunta on kokoontunut tilikauden 2019 tavoitteiden arvioimiseen yhteensä kuusi kertaa.

13.9.2019, Evijärven kunnantalo

Kunnanjohtaja ja sivistystoimenjohtaja antoivat ajankohtaiskatsaukset. Tarkastuslautakunnalle esiteltiin kunnanhallituksen vastaukset arviointikertomuksen havaintoihin. Kokouksessa käsiteltiin sidonnaisuusrekisterin muutokset, tehtiin tarkastussuunnitelma ja arvioinnin työohjelma. Tilintarkastaja esitteli vuoden 2019 työohjelman.

22.11.2019, Evijärven kunnantalo

Hallintosihteeri Mikko Huhtala antoi katsauksen henkilöstöstä. Kunnanhallituksen puheenjohtaja Jari Anttikoski antoi tarkastuslautakunnalle katsauksen taloudesta, konsernivalvonnasta, omistajaohjauksesta ja sisäisestä valvonnasta. Tarkastuslautakunta kuuli rakennustarkastajan ja kunnaninsinöörin ajankohtaiskatsaukset.

24.1.2020, Evijärven terveysasema, Evijärven kunnantalo

Tarkastuslautakunta tutustui Evijärven terveyskeskukseen Kaksneuvosen yhtymäjohtajan ja kunnaninsinöörin opastuksella. Kaksneuvosen johtaja kertoi terveydenhuollon ajankohtaisista asioista tarkastuslautakunnalle. Tarkastuslautakunta kuuli myös ajankohtaiskatsaukset varhaiskasvatuksesta ja lukiosta. Tarkastuslautakunta kuuli tilintarkastajan väliraportin.

6.3.2020, Koulukeskus

Tarkastuslautakunta tutustui koulukeskukseen ja kirjastoon.

17.4.2020, Evijärven kunnantalo

Kunnanjohtaja ja johtavat viranhaltijat esittelivät tilinpäätöksen vuodelta 2019 ja antoivat ajankohtaiskatsaukset. Kunnanjohtaja esitteli vuoden 2020 talousarvion.

29.5.2020, Evijärven kunnantalo

Arviointikertomuksen hyväksyminen ja tilintarkastuskertomus. Lautakunnan esitys valtuustolle tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Kunnan toimintoja arvioitiin lautakunnan kokousten yhteydessä järjestetyissä kuulemistilaisuuksissa. Lautakunta on kokouksissaan kuullut eri sektoreiden viranhaltijoiden ja lautakuntien katsauksia taloudesta, toiminnasta ja toiminnan kehittämisestä.

Konserniin kuuluvista yhtiöiden ja konsernivalvonnan osalta kuultiin kunnanjohtajaa.

Tarkastuslautakunta perustaa vuoden 2019 arviointikertomuksensa edellä mainituissa kuulemistilaisuuksissa ja katselmuksissa tehtyihin havaintoihin, kunnan toimintakertomukseen ja valtuuston, hallituksen sekä lautakuntien pöytäkirjoihin ja muuhun viranhaltijoiden ja työntekijöiden tarkastuslautakunnalle toimittamaan materiaaliin sekä kuntalaisilta saatuun palautteeseen.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina oli koko kunnan toiminta. Tarkastuslautakunta ottaa kantaa myös toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen.

2. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

2.1. Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen

Kokonaisuutena tilinpäätöksessä talousarvioon kirjatut menot alittuivat mutta tulot eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti. Tilinpäätöksessä menoja kertyi 1 093 276 euroa enemmän kuin talousarviossa ja tuloja kertyi 113 075 euroa enemmän kuin talousarviossa. Suurin selittäjä tilinpäätöksen alijäämään on alijäämäisenä hyväksytyn talousarvion lisäksi SOTE-palveluiden merkittävä kasvu tilikaudella 2019. Sijoitukset kehittyivät suotuisasti; sijoitustuottoja kirjattiin reilut 630 teur kunnan tilinpäätökseen.

Talousarvion toteutuminen (1000 eur)	TP 2018	TA 2019	TOT 2019	Poikkeama TA - TP
Toimintatuotot	1 829 149	1 630 950	1 744 025	-113 075
Toimintakulut	18 407 021	18 464 280	19 557 556	-1 093 276
Verotulot	7 975 110	8 345 000	8 046 490	298 510
Valtionosuudet	8 389 397	8 644 170	8 859 870	-215 700
Vuosikate	-455 664	430 390	-270 817	701 207
Tilikauden yli-/alijäämä	-970 324	-169 310	-889 714	720 404

Oman pääoman tarkastelu

Vuoden 2019 alijäämäinen tulos pienentää taseeseen kertynyttä ylijäämää. Ylijäämää jää jäljelle 3.286.547,33 € (2018; 4.176.261,64 eur). Ylijäämää on 1355,25 euroa/asukas (2018;1688,75 euroa /asukas)

Kuntakonsernin tilinpäätös 2019 on alijäämäinen 1.029.193,66 €. Kuntakonsernin taseeseen jää ylijäämää 1.214.034,87 € (2018; 2.289.359,83 €). Ylijäämää on 500,63 eur /asukas (2018; 925,74 eur/asukas)

ARVIOINTIKERTOMUS

Kunnan arviointimenettelyn käynnistämisen kriteerit

Kuntalain 118 § säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Edellytyksiä arviointimenettelyn käynnistämiseksi arvioidaan konsernitilinpäätöksen lukujen perusteella.

Vuosina 2019–2021 sovellettavat kriisikuntakriteerit.

Kriisikuntakriteerit (KL 118 §)	Kunnan tunnusluvut 2018	Kunnan tunnusluvut 2019	Kunnan tilanne
Kunta on kriisikunta jo yksistään ao. kriteerin täytyttyä.			
Alijäämä – 1000 eur, -500 eur/as	926 eur/as	501 eur/as	
tai rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kuvaavat ao. talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot			
Konsernin vuosikate negatiivinen	- 116 196 eur	93 918,78 eur	
Tulovero% väh. 1 % > kun maan ka.	21,50 % > 19,84 %	21,50 % > 19,88 %	
Konsernin lainakanta/asukas 50 % > maan ka.	8 210 eur/as – 6 540 eur/as	9 505 eur/as 7 105 eur/as	
Konsernin suhteellinen velkaantuminen väh. 50 %	42 %	52 %	

Raja-arvot, joita sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

Kriisikuntakriteerit (KL 118 §)	Kunnan tunnusluvut 2020	Kunnan tunnusluvut 2021	Kunnan tilanne
Kunta on kriisikunta jo yksistään ao. kriteerin täytyttyä.			
Alijäämä – 1000 eur, -500 eur/as (kunta on kriisikunta jo tämän kriteerin täytyttyä)			
tai rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kuvaavat ao. talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot			
Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 %			
Tulovero% väh. 2 % > maan ka.			
Konsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä /asukas 50 % > maan ka.			
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.			

Kunnan talouden tasapainottamisessa tulee tulevaisuudessa kiinnittää huomiota mahdollisiin tilinpäätösten alijäämiin. Kuntastrategian mukaan kuntatalouden pitäisi olla vakaa ja tasapainoinen.

Kuntastrategian tarkastelu

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntalaki 37 § edellyttää, että kunnalla tulee olla toiminnanohjaamiseen ja johtamiseen tarkoitettu kuntastrategia.

Evijärven kunnan elinvoima ja hyvinvointistrategia- kuntastrategia 2025 on hyväksytty kunnanvaltuustossa kesäkuussa 2016.

Kuntastrategiassa linjatut Evijärven kunnan tulevaisuuden strategiset painopistealueet ja päämäärät ovat:

- Talous: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous
- Palvelut: Ennakoivat, uudistuvat ja laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti
- Elinkeinot ja elinvoima: Kilpailukykyinen ja vetovoimainen toimintaympäristö
- Asuminen ja hyvinvointi: Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kuntastrategiaan valmisteltiin loppuvuodesta 2017 ja alkuvuodesta 2018 järjestyksessään toinen toimenpideohjelma (TPO), jonka kunnanhallitus hyväksyi 16.4.2018 (§ 56). Hyväksytty toimenpideohjelma valmisteltiin ja sitä toteutetaan tiiviissä yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa ja se kattaa vuodet 2018-2019. Strategian ja ensimmäisen toimenpideohjelman toteutus aloitettiin loppuvuonna 2016 ja ensimmäistä toimenpideohjelmaa toteutettiin vuoden 2017 loppuun.

Kuntastrategian toimenpideohjelmassa 2018-2019 on strategisten päätavoitteiden alle kirjattu 20 tavoitetta, joille on määritely tarkemmat toimenpiteet ja vastuutahot. Ohjelmaan kirjatut toimenpiteet ovat edenneet pääosin hyvin ja suotuisasti. Ohjelman toteutus jatkuu vuoden 2019 loppuun asti.

Tarkastuslautakunnan mielestä on hyvä, että kuntastrategiaa seurataan ja päivitetään vuosittain.

3. Kunnanhallitus ja tavoitteet

Kunnanhallituksen tavoitteiksi on asetettu

- Vakaan ja tasapainoisen kuntatalouden varmistaminen
- Omistajapolitiikan ja konserniohjauksen tehostaminen ja varmistaminen
- Laadukas asioiden valmistelu ja päätöksenteko

- Kuntastrategian toteuttaminen
- Aktiiviset ja osallistuvat kuntalaiset

Vakaan ja tasapainoisen kuntatalouden saavuttamiseksi kunnan on tehtävä merkittäviä tasapainotustoimenpiteitä. Kuntaan on asetettu talouden tasapainottamistyöryhmä, jolta odotetaan selviä talouteen vaikuttavia esityksiä.

Tarkastuslautakunta pyytää kiinnittämään erityistä huomiota asioiden huolelliseen valmisteluun ja päätöksentekoon.

Toimintakertomuksesta 2018 ilmenee, että konserniin kuuluville yhteisöille on asetettu tavoitteet vuoden 2019 talousarviossa. Kunnan konsernin tyttärien ja kuntayhtymien tavoiteasetteluun on kiinnitettävä erityistä huomioita, koska kunnan asemaa arvioidaan konsernitilinpäätöksestä laskettavien tunnuslukujen perusteella huomioiden jo vuoden 2020 konsernitilinpäätöksen luvut. Omistajaohjauksen merkitys korostuu entisestään tulevina vuosina.

Hankkeen nimi	Hallinnoija	Hankkeen toteutusaika	Jaettu avustus
<i>Jaetut avustukset</i>			
Kylien kehittämisraha			35 000
Avustus 4H yhdistys			17 000
Evijärven elinkeinojen kehittämisspolku	Aisapari	1.8.2019-1.8.2020	
Majakka-työllistämishanke	TE-toimisto	1.1.2018 - 31.10.2020	

Tarkastuslautakunnan mielestä hanketoimintaan kannattaa panostaa myös jatkossa. Kunnan alkupääoman lainoitus on mahdollistanut hankkeiden käynnistymisen ja hankkeen edistymisen myötä hanketoimijat ovat voineet palauttaa alkupääomaa kunnalle.

Kunnassa toimii kehittäjäkoordinaattori, joka hoitaa kehitystoimintaa, koordinointia ja viestintää.

3.1. Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta.

Kunnanhallituksen selonteon sisäisestä valvonnasta tulee perustua todelliseen, riittävän kattavaan, systemaattiseen ja dokumentoituun arviointiin, johon on liitetty rehellinen kuvaus merkittävistä kehittämisalueista.

Valvonnan tarkoitus on tuottaa kohtuullinen varmuus toimintojen tehokkuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta, taloudellisen ja johdon raportoinnin luotettavuudesta sekä lakien, määräysten ja sisäisten toimintaohjeiden noudattamisesta. Valvontaympäristö muodostuu suunnittelu- ja seurantajärjestelmästä, johtamisjärjestelmästä, toimintojen organisoinnista ja riskien hallinnasta.

Edellisinä vuosina kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksentekokulttuuria on kehitetty sekä korostettu virkavastuuta asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut on määritelty hallintosäännössä kunnanhallitukselle, lautakunnille ja esimiehille. Myös muu henkilöstö on vastuussa näistä asioista hoitamiensa tehtävien osalta. Päätöksenteossa on vuonna 2019 noudatettu valtuustokauden alussa 1.6.2017 voimaan tullutta hallintosääntöä. Hallintosäännön päivitys valmisteltiin vuoden 2019 aika ja päivitetty hallintosääntö tuli voimaan 1.1.2020.

Sisäistä valvontaa on kehitetty tavoitteellisesti. Tarkastuslautakunnan mielestä sisäisen valvonnan dokumentaatioon on tarpeen kiinnittää vielä huomiota.

Tehokas johtaminen ja tiivis johtoryhmyöskentely antavat hyvät mahdollisuudet kunnan talouden tasapainottamiseen ja muuhun toiminnan kehittämiseen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kannalta on tärkeää, että toimenkuvat on määritelty riittävän selkeästi.

Tarkastuslautakunnan mielestä on hyvä, että varahenkilöjärjestelmää on kehitetty.

4. Sivistystoimi

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, perus- ja lukio-opetuksesta, koululaisten iltapäivätoiminnasta, musiikkitoiminnasta (konservatorio), ammatillisesta- ja aikuiskoulutuksesta (kansalaisopisto) sekä kirjasto-, kulttuuri-, museo-, liikunta- nuoriso- ja ehkäisevästä päihdetoiminnasta.

Syksyllä 2019 lukion aloitti 30 uutta opiskelijaa.

Sivistystoimen bruttomenot asukasta kohden olivat 2.121 euroa

Perusopetus	TP 2018	TA 2019	TOT 2019	Poikkeama TA - TP
Menot	2 989 554,00	2 988 310,00	2 987 384,00	926,00
Tulot	90 597,00	86 640,00	88 418,00	-1 778,00
Netto	2 898 957,00	2 901 670,00	2 898 966,00	2 704,00
Oppilaiden määrä	293	290	295	
Kustannukset/oppilas	9 894	10 006	9 827	

Lukio	TP 2018	TA 2019	TOT 2019	Poikkeama TA - TP
Menot	727 214,00	743 870,00	784 620,00	-40 750,00
Tulot	58 549,00	39 500,00	57 883,00	-18 383,00
Netto	668 665,00	704 370,00	726 737,00	-22 367,00
Oppilaiden määrä	77		88	
Kustannukset/oppilas	8 684		8 258	

Tarkastuslautakunnan mielestä kustannukset tulee ilmoittaa oppilasta kohden, jolloin kustannuskehityksen vertailu on helpompaa.

Tarkastuslautakunta tutustui koulukeskukseen ja omatoimikirjastoon. Alueella on hyvät mahdollisuudet oppimiseen, liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen. Uuden varhaiskasvatusosan tilat olivat viihtyisät ja toimivat. Alueelle rakennetaan vuonna 2020 myös uusi päiväkotiki, jolloin päästään pois väistötiloista.

Nuorisolain edellyttämä nuorten kuuleminen toteutettiin Nuorisovaltuuston ja oppilaskuntien kautta. Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston johtoryhmä on ollut yhteinen Kauhavan kaupungin ja Lappajärven kunnan kanssa. Nuorisovaltuusto järjesti mm. kaikille suunnatun retken Power Parkiin, LAN –tapahtuman ja Kisastudion.

5. Tekninen toimi

Rakennustarkastajan palvelut ostettiin Lappajärven kunnalta sopimuksen mukaisesti. Rakennustarkastaja palveli Evijärvellä maanantaisin ja tiistaisin. Rakennuslupia myönnettiin vuonna 2019 yhteensä 33 kpl (v. 2018 33 kpl) Rakennusluvista uusien omakoti-talojen rakennuslupia oli 4 kpl ja laajennuksia 3 kpl. Loma-asuntojen rakennuslupia oli 1 kpl.

Vuokra-asuntojen käyttöaste oli keskimäärin oli 71,5 %.

Kunnan tulee selvittää vuokra-asuntojen yhtiöittäminen kuntalain edellyttämällä tavalla.

Talousarvion toteutuminen	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Menot	1 419 168	1 359 420	1 438 149	78 729
Tulot	888 527	753 750	768 743	-14 993
Netto	-530 641	-605 670	-669 406	63 736

5.1. Vesihuolto

Valtuuston asettamat tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Vesilaitoksen talousveden toimituksen hukkaprocentti pysyy erittäin alhaisella tasolla	Puhtaanveden toimitusmäärän vaihtelua seurataan vuorokausittain ja merkittäviin poikkeavuuksiin reagoidaan nopeasti	Toimitetun veden hukkaprocentti alle 4 %	Mittausten sekä vesilukemalmoitusten perusteella hukkaprocentti on 0.
Talousveden laadukas toimittaminen koko kunnan alueelle	Vesijohtoverkosto saneerataan mitoitukseltaan optimikokoiseksi painevaihteluiden tasaamiseksi	Vedentoimitukseen häiriöiden määrä on korkeintaan 2 ja häiriöiden kesto on korkeintaan 2 tuntia	Painevaihteluista johtuvia negatiivisia palautteita ei tullut
Ylläpidetään vesioikeuden määräämien lupaehtojen täyttymistä viemärlaitoksella	Viemärlaitoksen mikrobitoimintaa ylläpidetään ja käynnissä pysymistä seurataan mittauksilla	Jätevedenpuhdistamon näytteiden tulee täyttää lupaehtojen mukaiset vaatimukset	Jätevedenpuhdistamon lupaehdot täytyivät

Vesi- ja viemärlaitoksen toiminta tulee järjestää Kirjanpitolaikunnan 2017 kuntajaoston antamien ohjeiden mukaisiksi (yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä).

Vesihuoltolaitos (ulkoiset luvut)	2018	2019
Liikevaihto	645 598,44	677 660,70
Liikealijäämä	-55 816,27	-44 791,94

Tilikauden alijäämä	-136 033,00	-121 541,65
---------------------	-------------	-------------

Vesi- ja viemärlaitoksen tilikauden tulos on oltava ylijäämäinen. Vesilaitoksen liikeylijäämä oli 62 418,82 euroa (vuonna 2018 liikeylijäämä oli 86 328,03eur), viemärlaitoksen liikealijäämä oli 107 210,76 euroa (vuonna 2018 liikealijäämä oli 142 144,30 eur).

Kunnan toimintakertomukseen on sisällytetty Vesihuoltolain 20 a §:ssä edellytetyt toimintakertomustiedot.

Toimintakertomus ja laskelmat on suotavaa sijoittaa yhdeksi kokonaisuudeksi.

Vesihuoltolaitoksen on laadittava kirjanpitolaissa tarkoitettu toimintakertomus. Siinä tulee esittää ymmärrettävässä muodossa tämän lain 20 §:ssä tarkoitettut tilinpäätöstiedot sekä tiedot vesihuollon hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavista tunnusluvuista

6. Investoinnit

INVESTOINTIOSA	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Menot	2 428 000	1 383 997	-1 044 003
Tulot	15 000	162 345	-147 345
Netto	2 413 000	1 221 652	-1 191 348

Investointien poikkeama talousarviosta koostuu toteutumattomista kustannuksista mm.

- päiväkodin rakentaminen siirtyi vuodelle 2020
- vesijohtoverkoston peruskorjaus; vesijohdon runkolinja välillä Hankikoski-Jymppä aloitettu – valmistui 2019 alkupuolella ja
- Antinniemen terveystalouden saneeraus siirtyi vuodelle 2020

7. Henkilöstö

Henkilöstöjaosto seuraa henkilöstörakenteen ja palkkauksen kehitystä sekä vastaa henkilöstösuunnittelusta. Henkilöstöjaosto toimii neuvotteluosapuolena palkkaneuvotteluissa ja ratkaisee ne asiat, jotka koskevat henkilöstöhallinnon tehtäväaluetta ja henkilöstön palkkausta.

Yhteistoimintaryhmä vastaa yhteistyöstä kunnan ja henkilöstön välillä sekä yhteistoiminnasta työsuojelua koskevissa asioissa.

Henkilöstölle toteutettiin syksyn 2018 aikana kysely ja seuraava järjestetään loppuvuodesta 2020. Kyselyssä selvitetään henkilöstön työtyytyväisyyttä, työssä jaksamista ja muita työelämään liittyviä kysymyksiä.

Henkilöstökustannukset

	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Palkat yhteensä	3 079 054	3 205 380	3 158 801
Henkilösivukulut	934 056	1 013 330	986 582
Palkat ja sivukulut yhteensä	4 013 110	4 218 710	4 145 383

Palvelualue	Sairauslomat						Muutos ed. vuoteen
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Yleishallinto	111	368	15	2	7	0	-7
Sivistyspalvelut	1513	388	662	821	1182	739	-443
Tekniset palvelut	154	694	392	914	475	212	-263
Yhteensä	1778	1450	1059	1737	1664	951	-713

8. Yhteenveto

Toiminta menee strategian toimia kohti – strategian toteuttamisessa on onnistuttu.

Tarkastuslautakunnan mielestä kunnanhallituksen esittämä toimintakertomus vuodelta 2019 kuvaa kunnan toiminnallista ja taloudellista tilaa ja valtuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet ovat keskeisiltä osin toteutuneet.

Tilintarkastuskertomuksen mukaan kunnan hallinto on toiminut laillisesti ja kirjanpito on hoidettu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Tarkastuslautakunta esittää kunnanvaltuustolle, että arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin annetaan selvitykset tarkastuslautakunnalle syyskuun loppuun mennessä ja valtuustolle lokakuun loppuun mennessä.

9. Tili- ja vastuuvapauden myöntäminen

Lautakunta yhtyy tilintarkastajan lausuntoon tilinpäätöksen hyväksymisestä sekä tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Evijärvellä 29.5.2020

Evijärven kunnan tarkastuslautakunta

Ulla Lassila
puheenjohtaja

Matti Holm
varapuheenjohtaja

ARVIOINTIKERTOMUS

Tarja Jokela

Tarja Jokela
sihteeri

Yrjö Vertanen

Yrjö Vertanen
jäsen